

ფსიქიატრიული მომსახურების სახელმწიფო პროგრამა

მუხლი 1. პროგრამის მიზანი

პროგრამის მიზანია ფსიქიატრიულ მომსახურებაზე საქართველოს მოსახლეობის გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

მუხლი 2. პროგრამის ამოცანა

პროგრამის ამოცანაა ფსიქიკური აშლილობის მქონე პაციენტებისათვის ეფექტური ფსიქიატრიული ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობის განხორციელება.

მუხლი 3. პროგრამის მოსარგებლები

1. პროგრამის ამბულატორიული და სტაციონარული კომპონენტის მოსარგებლები არიან საქართველოს მოქალაქეები, ხოლო სტაციონარული კომპონენტის მოსარგებლები, რომლებსაც ესაჭიროებათ არანებაყოფლობითი მომსახურება, არიან როგორც საქართველოს მოქალაქეები, ასევე უცხოელები და საქართველოში მუდმივად მცხოვრები მოქალაქეობის არმქონე პირები.
2. მოსარგებლე ამ პროგრამით გათვალისწინებულ მომსახურებას იღებს სახელმწიფო დახმარების სახით.

მუხლი 4. კომპონენტი და მომსახურების მოცულობა

1. ამბულატორიული მომსახურება განისაზღვრება შემდეგი წესით:

ამბულატორიული მომსახურება	მომსახურების მოცულობა
1. ფსიქიატრიული ამბულატორიული მომსახურება	1. ოჯახის ექიმის მიმართებით გადაგზავნილი პაციენტების მომსახურება;
2. აღრიცხვაზე აყვანილი პაციენტების მომსახურება;	3. დანართი №6.1-ით განსაზღვრული ნოზოლოგიების გათვალისწინებით: ა)პაციენტების განმეორებითი ვიზიტები; ბ)საჭიროების შემთხვევაში სხვა სპეციალისტების კონსულტაცია;
3. ამბულატორიულ ფსიქიატრიულ აღრიცხვაზე მყოფი პაციენტების მომსახურება;	გ)აღრიცხვაზე მყოფი პაციენტების უზრუნველყოფა მედიკამენტებით მკურნალი ექიმი – ფსიქიატრის დანიშნულების მიხედვით; დ)დინამიური მეთვალყურეობისა და მკურნალობის შემდგომი სტრატეგიის განსაზღვრა; ე)საჭიროების შემთხვევაში ექიმი ფსიქიატრის ვიზიტი პაციენტთან ბინაზე; ვ)საჭიროების შემთხვევაში ექთნის ვიზიტი ბინაზე;

2. ფსიქო სოციალური რეაბილიტაცია	1. ბავშვთა და მოზარდთა ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაცია	ა) იმ პაციენტების შერჩევა, რომელთაც ესაჭიროებათ სოციალურ უნარ-ჩვევათა და შემეცნებითი უნარების აღდგენა-გავარჯიშება;
	2. მოზრდილთა ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაცია	ბ) შესაბამისი სპეციალისტის მიერ პაციენტთა შეფასება სპეციალური ტესტებით და ჯგუფების დაკომპლექტება; გ) ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაციის მეთოდების განხორციელება ხდება სტანდარტების შესაბამისად (საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის ბრძანება №112/5 02.04.2007 “ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაციის სტანდარტების დამტკიცების შესახებ”); დ) პაციენტის საბოლოო შეფასება ტესტების საშუალებით.

2. სტაციონარული მომსახურება შედგება ოთხი ქვეკომპონენტისგან:

ა. მოზრდილთა ფსიქიატრიული სტაციონარული მომსახურება მოიცავს ფსიქოზური რეგისტრის (მ.შ. ფსიქოაქტიური ნივთიერებების მოხმარებით გამოწვეული) აშლილობების მქონე პაციენტთა სტაციონარული მომსახურებას, კერძოდ:

ა.ა) პაციენტის ფსიქო-ფიზიკური მდგომარეობის შეფასება;

ა.ბ) საჭიროების მიხედვით კლინიკო-ლაბორატორიული გამოკვლევები:

ა.ბ.ა) სისხლის საერთო ანალიზი;

ა.ბ.ბ) შარდის საერთო ანალიზი;

ა.ბ.გ) ღვიძლის ფუნქციური სინჯები;

ა.ბ.დ) ვასერმანის რეაქცია;

ა.ბ.ე) ელექტროენცეფალოგრაფია;

ა.გ) საჭიროების მიხედვით ექიმი-სპეციალისტის კონსულტაცია;

ა.დ) მოკლევადიანი სტაციონარული მომსახურება, რომელიც გულისხმობს იმ მდგომარეობების კუპირებას, რომლებიც მიმდინარეობენ მწვავე ფსიქოზური სიმპტომებით (ან მასთან გათანაბრებული ემოციური და ნებითი სფეროს დარღვევებით) რაც განაპირობებს ფსიქო-სოციალური ფუნქციონირების მწვავე მოშლას. მომსახურება საჭიროებს აქტიურ მედიკამენტოზურ მკურნალობას, გაძლიერებულ მეთვალყურეობას და მომსახურების გრძელვადიან ტიპთან შედარებით მეტ სამედიცინო პერსონალს.

ა.ე) გრძელვადიანი სტაციონარული მომსახურება, რომელიც გულისხმობს საჭიროების შემთხვევაში მოკლევადიანი სტაციონარული დახმარების შემდგომი მკურნალობის გაგრძელებას ან იმ პაციენტთა თერაპიას, რომელთა სტაციონარგარეშე დახმარება ვერ ხერხდება ფსიქო-სოციალური ფუნქციონირების უხეში დარღვევების გამო.

ა.ვ) იმ პაციენტების მკურნალობა, რომელთა მიმართაც არსებობს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 499-ე მუხლით გათვალისწინებული სასამართლო გადაწყვეტილება არანებაყოფლობითი ფსიქიატრიული დახმარების მიზნით პირის

სტაციონარში მოთავსების შესახებ. მომსახურება საჭიროებს აქტიურ შემანარჩუნებელ მედიკამენტურ მკურნალობას, სარეაბილიტაციო ღონისძიებებს და დამატებით მომსახურებას.

ა.ზ) იმ პაციენტების კვებით უზრუნველყოფა, რომლებიც გადიან სტაციონარულ მომსახურებას.

ა.თ) დამატებით მომსახურებას: იმ პაციენტების დაცვის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფას, რომელთა მიმართაც არსებობს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 499-ე მუხლით გათვალისწინებული სასამართლო გადაწყვეტილება არანებაყოფლობითი ფსიქიატრიული დახმარების მიზნით პირის სტაციონარში მოთავსების შესახებ.

ა.ი) სარეაბილიტაციო მომსახურებას გრძელვადიანი მდგომარეობების დროს: სხვადასხვა სარეაბილიტაციო მეთოდებით მომსახურების უზრუნველყოფას, საჭიროების მიხედვით ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაციის სტანდარტების შესაბამისად.

ბ. ბავშვთა ფსიქიატრიული სტაციონარული მომსახურება მოიცავს 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ნეიროფსიქიატრიული აშლილობების მკურნალობას დანართი №6.2-ით განსაზღვრული ნოზოლოგიების გათვალისწინებით.

გ. ფსიქოზური რეგისტრის აშლილობების მქონე იმ პაციენტთა ურგენტული სტაციონარული მომსახურება, რომლებიც ფსიქიატრიულ სტაციონარულ დაწესებულებებში ყოფნის დროს საჭიროებენ გადაუდებელ სტაციონარულ მომსახურებას.

გ.ა) კომპონენტით გათვალისწინებული მომსახურების მოცულობა იდენტურია მოსახლეობის ურგენტული მომსახურების სახელმწიფო პროგრამით განსაზღვრული მოცულობისა.

მუხლი 5. შესყიდვისა და განხორციელების მექანიზმები

1. პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურების შესყიდვისა და განხორციელების პრინციპები განსაზღვრულია შემდეგ ცხრილში

კომპონენტი/ქვეკომპონენტი	მომსახურების შესყიდვა
ა) ამბულატორიული მომსახურება	
ა.ბ) ამბულატორიული ფსიქიატრიული მომსახურება	შესყიდვა განხორციელდება „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა დაცვით, ერთი პირთან მოლაპარაკების საშუალებით
ა.გ) ფსიქო-სოციალური მომსახურება	შესყიდვა განხორციელდება „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა დაცვით
ბ) სტაციონარული მომსახურება	
ბ.ა) მოზრდილთა ფსიქიატრიული სტაციონარული მომსახურება მოიცავს ფსიქოზური რეგისტრის აშლილობების მქონე პაციენტთა სტაციონარულ მომსახურებას	შესყიდვა განხორციელდება „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა დაცვით, ერთი პირთან მოლაპარაკების საშუალებით

ბ.ბ) ბავშვთა ფსიქიატრიული სტაციონარული მომსახურება	შესყიდვა განხორციელდება „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა დაცვით
ბ.გ) ფსიქოზური რეგისტრის აშლილობების მქონე პაციენტთა ურგენტული სტაციონარული მომსახურება	მომსახურება განხორციელდება მოსახლეობის ურგენტული მომსახურების სახელმწიფო პროგრამაში (დანართი №7) მონაწილე სამედიცინო დაწესებულებების მიერ.

2. ხელშეკრულების პირობებს, ანგარიშსწორების ფორმებსა და წესს განსაზღვრავს სააგენტო და ინფორმაციის სახით წარუდგენს სამინისტროს.

მუხლი 6. დაფინანსების მეთოდოლოგია

1. პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება სახელმწიფოს მიერ ანაზღაურდება სრულად.
2. ამბულატორიული ფსიქიატრიული მომსახურების დაფინანსება ხორციელდება გლობალური ბიუჯეტის მეთოდით დანართი №6.3-ის შესაბამისად.
3. მოზრდილთა სტაციონარული ფსიქიატრიული მომსახურების ანაზღაურება ხორციელდება გლობალური ბიუჯეტის მეთოდით დანართი №6.4-ის შესაბამისად.
4. ბავშვთა სტაციონარული ფსიქიატრიული მომსახურების ანაზღაურება ხორციელდება გლობალური ბიუჯეტის მეთოდით: 1 თვის ბიუჯეტი – 12 586 ლარი.
5. ფსიქოზური რეგისტრის აშლილობების მქონე პაციენტთა ურგენტული სტაციონარული მომსახურების ანაზღაურება ხორციელდება ”მოსახლეობის ურგენტული მომსახურების სახელმწიფო პროგრამით” განსაზღვრული ნოზოლოგიური ჯგუფებისათვის დადგენილი ტარიფებით სრულად (თანაგადახდის გარეშე)

მუხლი 7. ბიუჯეტი

“2009 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრება 9 746 800 ლარით, შემდეგი ცხრილის მიხედვით.

კომპონენტი	ღონისძიება	ბიუჯეტი
1. ამბულატორიული მომსახურება	ფსიქიატრიული ამბულატორიული მომსახურება	2 597 232
	ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაცია	70 100

	სულ	2 667 332
2.სტაციონარული მომსახურება	მოზრდილთა ფსიქიატრიული სტაციონარული მომსახურება	6 933 780
	ბავშვთა ფსიქიატრიული სტაციონარული მომსახურება	100 688
	ფსიქოზური რეგისტრის აშლილობების მქონე პაციენტთა ურგენტული სტაციონარული მომსახურება	45 000
	სულ	7 079 468
სულ ბიუჯეტი		9 746 800

დანართი №6.1

		ფსიქიატრიული ამბულატორიული მომსახურებით განსაზღვრული ნოზოლოგიები
1	F00	დემენცია ალცჰაიმერის დაავადების დროს
2	F01	სისხლძარღვოვანი (ვასკულარული) დემენცია
3	F02	დემენცია სხვა თავში მოყვანილი დაავადებების დროს
4	F03	დაუზუსტებელი დემენცია
5	F04	ორგანული ამნეზიური სინდრომი, რომელიც არ არის გამოწვეული ალკოჰოლით ან სხვა ფსიქოტროპული ნივთიერებების მიღებით
6	F06	ტვინის დაზიანებითი და დისფუნქციით, აგრეთვე სხვა ფიზიკური დაავადებით გამოწვეული ფსიქიკური აშლილობანი
7	F07	ტვინის დაზიანებით და დისფუნქციით, აგრეთვე ფიზიკური დაავადებით გამოწვეულ პიროვნულ და ქცევითი აშლილობები
8	F09	დაუზუსტებელი ორგანული და სიმპტომატური ფსიქიკური აშლილობანი

9	F20	შიზოფრენია
10	F21	შიზოტიპიური აშლილობა
11	F22	ხანგრძლივი ბოდვითი აშლილობანი
12	F23	მწვავე და გარდამავალი (ტრანზიტული) ფსიქოზური აშლილობანი
13	F24	ინდუცირებული ბოდვითი აშლილობა
14	F25	შიზოაფექტური აშლილობანი
15	F28	სხვა არაორგანული ფსიქოზური აშლილობანი
16	F29	დაუზუსტებელი არაორგანული ფსიქოზი
17	F30	მანიაკალური ეპიზოდი
18	F31	ბიპოლარული აფექტური აშლილობა
19	F32	დეპრესიული ეპიზოდი
20	F33	რეკურენტული დეპრესიული აშლილობა
21	F43	რეაქცია მწვავე სტრესზე და ადაპტაციის დარღვევები
22	F62.0	კატასტროფის შემდგომი გახანგრძლივებული პიროვნული ცვლილებები
23	F70	მსუბუქი გონებრივი ჩამორჩენილობა
24	F71	საშუალო გონებრივი ჩამორჩენილობა
25	F72	მძიმე გონებრივი ჩამორჩენილობა
26	F73	ღრმა გონებრივი ჩამორჩენილობა
27	F78	სხვა სახის გონებრივი ჩამორჩენილობა
28	F79	დაუზუსტებელი გონებრივი ჩამორჩენილობა
29	F80	მეტყველების სპეციფიური აშლილობა
30	F81	სასკოლო ჩვევების განვითარებასთან დაკავშირებული სპეციფიური აშლილობა
31	F82	მოტორული ფუნქციის განვითარების სპეციფიური აშლილობა
32	F83	განვითარების შერეული სპეციფიური დარღვევები
33	F84	განვითარების ზოგადი აშლილობანი
34	F88	ფსიქოლოგიური განვითარების სხვა აშლილობანი
35	F89	ფსიქოლოგიური განვითარების დაუზუსტებელი აშლილობანი
36	F90	ჰიპერკინეზური აშლილობა

37	F91	ქცევის აშლილობები
38	F92	ქცევისა და ემოციების შერეული აშლილობები
39	F93	ემოციური აშლილობები ბავშვებში
40	F94	სოციალური ფუნქციონირების აშლილობა ბავშვთა და მოზარდთა ასაკში სპეციფიური დასაწყისით
41	F95	ტიკები
42	Z02.7	სამედიცინო ცნობის გაცემა (ინვალიდობის – სსე)

დანართი №6.2

		ბავშვთა ფსიქიატრიული სტაციონარული მომსახურებით განსაზღვრული ნოზოლოგიები
1	F 43	რეაქცია მწვავე სტრესზე და ადაპტაციის დარღვევები
2	F 45	სომატოფორმული აშლილობები
3	F 50	საკვების მიღებასთან დაკავშირებული დარღვევები
4	F 51	არაორგანული ხასიათის ძილის დარღვევები
5	F 80	მეტყველების სპეციფიური აშლილობა
6	F 84	განვითარების ზოგადი აშლილობანი
7	F 90	ჰიპერკინეტიკური აშლილობა
8	F 91	ქცევის აშლილობები
9	F 93	ემოციური აშლილობები ბავშვებში
10	F 94	სოციალური ფუნქციონირების აშლილობა ბავშვთა და მოზარდთა ასაკში სპეციფიური დასაწყისით
11	F 95	ტიკები
12	F 98	სხვა ქცევითი და ემოციური აშლილობანი განვითარებული ბავშვებსა და მოზარდებში